

Настільна просвітницько-профілактична гра «Галопом по Європах!»

Запитання та відповіді до карток

Гра буде корисною та цікавою як для дітей, так і для дорослих, адже вона не тільки розвиває ерудицію та передбачливість, але і стане у нагоді для подальшого успішного життя!

Київ-2017

Матеріали розроблено в рамках проекту «Попередження торгівлі людьми шляхом розвитку соціальної роботи та мобілізації громад», впровадженого Представництвом Міжнародної організації з міграції (МОМ) в Україні у співпраці з Українським Фондом «Благополуччя дітей» та Західноукраїнським ресурсним центром за фінансової підтримки Швейцарської Конфедерації.

Схвалено Міністерством освіти і науки України для використання у загальноосвітніх навчальних закладах (протокол №11 від 01.09.2011 р.)

Рекомендований вік гравців – від 12 років.

Автори-розробники гри:

Лях Тетяна Леонідівна – голова методичної ради Всеукраїнського громадського центру «Волонтер»; канд. пед. наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та корекційної освіти Інституту психології та соціальної педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка;

Нікітіна Ольга Михайлівна – координатор проектів Всеукраїнського громадського центру «Волонтер»;

Журавель Тетяна Василівна – виконавчий директор Всеукраїнського громадського центру «Волонтер»; викладач кафедри соціальної педагогіки та корекційної освіти Інституту психології і соціальної педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка

Граючи в «Галопом по Європах!», діти зможуть навчитися ефективно розпоряджатися грошима, планувати подорожі, дізнаються, які ситуації можуть виникати через недостатню обізнаність щодо особливостей перебування за кордоном. Винахідливість і кмітливість, уміле поєднання розважливості й розумного ризику не лише приведуть гравців до перемоги у грі, але й, без сумніву, стануть у нагоді в дорослому житті.

Запитання та відповіді до карток «?»

Запитання та варіанти відповіді	Правильна відповідь
<p>1. Хто може стати об'єктом торгівлі людьми?</p> <p>А) Жінка 18-25 років Б) Дитина В) Будь-хто, незалежно від віку й статі Г) Чоловік 35-50 років</p>	<p>В) Будь-хто, незалежно від віку й статі.</p> <p>Об'єктом торгівлі людьми може бути будь-яка особа незалежно від віку і статі. Жінок, чоловіків, дітей використовують для різних форм експлуатації. Незважаючи на поширену думку, торгівля жінками є лише складовою торгівлі людьми.</p>
<p>2. Як торговці людьми вербують потенційних жертв?</p> <p>А) Рекламують можливість працевлаштування Б) Пропонують одружитися з іноземцями В) Пропонують туристичні подорожі Г) Усіма перерахованими способами</p>	<p>Г) Усіма перерахованими способами.</p> <p>Постачальники «живого товару» причетні до незаконної діяльності – торгівлі людьми. Діяльність вони можуть здійснювати через агенції із працевлаштування, туристичні та шлюбні фірми, агенції зі сприяння навчанню за кордоном, через Інтернет, знайомих (іноді навіть родичів) тощо.</p>
<p>3. Торгівля людьми – це:</p> <p>А) Коли одна компанія (підприємство) продає своїх кваліфікованих співробітників іншій; Б) Купівля та продаж людини з метою подальшої експлуатації всередині країни та поза її межами. В) Торгівля рабами у далеку давнину Г) Коли люди продають різноманітні товари в магазинах</p>	<p>Б) Купівля та продаж людини з метою подальшої експлуатації всередині країни та поза її межами.</p> <p>Існує багато визначень торгівлі людьми, але суть їх можна звести до купівлі-продажу або іншої передачі за гроші та насильне утримання будь-якої особи з метою незаконного використання.</p> <p>Згідно з Законом України «Про протидію торгівлі людьми» ст. 1 «торгівля людьми» – це здійснення незаконної угоди, об'єктом якої є людина, а так само вербування, переміщення, переховування, передача або одержання людини, вчинені з метою експлуатації, у тому числі сексуальної, з використанням обману, шахрайства, шантажу, уразливого стану людини або із застосуванням чи погрозою застосування насильства, з використанням службового становища або матеріальної чи іншої залежності від іншої особи, що відповідно до Кримінального кодексу України визнаються злочином. Експлуатація включає, як мінімум, експлуатацію проституції інших осіб або інші форми сексуальної експлуатації, примусову працю або послуги, рабство або звичаї, подібні до рабства, підневільний стан або вилучення органів.</p>

Запитання та варіанти відповіді	Правильна відповідь
<p>4. Які існують форми незаконного використання людини?</p> <p>А) Примусове одруження Б) Усиновлення з метою отримання грошей В) Примусова участь у сутичках зі зброєю чи злочинах Г) Примусове народження дітей чи насильницьке донорство (донор – людина, яка доровільно віддає здоровий орган, наприклад, нирку, печінку чи кров тощо, хворій людині) Д) Безоплатна фізична та розумова праця Е) Усі перераховані та багато інших способів</p>	<p>Е) Усі перераховані та багато інших способів.</p> <p>Способи використання людей доволі різноманітні: примусове усиновлення; примусове використання у збройних конфліктах; примусова праця; примусова проституція; примусовий шлюб; примусові репродуктивні функції (народження дітей); примусове донорство тощо.</p> <p>Чоловіків більше експлуатують як будівельників, шахтарів, на сільськогосподарських роботах; жінок – як домогосподарок, швачок, мийниць посуду. Дітей використовують здебільшого у жебрацтві та як дешеву робочу силу на некваліфікованих роботах або в розповсюдженні наркотиків.</p>
<p>5. Щоб вберегтися від торгівлі людьми, потрібно:</p> <p>А) Ніколи нікому не віддавати свого паспорта Б) Уникати нелегального працевлаштування В) Перевіряти інформацію Г) Усе вищеназване</p>	<p>Г) Усе вищеназване.</p> <p>Якщо Ви їдете за кордон, ніколи нікому не віддавайте свій паспорт, окрім як працівникам посольств, консульських установ та прикордонних пунктів пропуску. Це ваш ідентифікаційний документ, і він повинен завжди бути у вас.</p> <p>Зробіть ксерокопії всіх важливих документів! Ще до виїзду зробіть ксерокопії паспорта, візи, страхового полісу та будь-яких інших документів, пов'язаних із поїздкою. Тримайте їх у безпечному місці окремо від оригіналів. Крім того, залиште копії своїм рідним та/або друзям в Україні.</p> <p>Не виїжджайте з країни, доки не отримаєте чіткої інформації про місце роботи та про безпечне й надійне місце проживання. Повідомте рідним та/або друзям деталі свого перебування за кордоном, а також залишіть їм детальну інформацію про вашого роботодавця. Будьте готові до надзвичайних ситуацій! Занотуйте контактну інформацію посольства/консульства України в країні, до якої збираєтесь, і у випадку потрапляння до скрутної ситуації негайно зв'яжіться зі співробітниками відповідної установи.</p> <p>По всьому світі діють злочинні групи, які продають людей у рабство як за кордон, так і у власній країні під прикриттям обіцянок законного працевлаштування, навчання, туристичної подорожі тощо. Пам'ятайте, ніхто не захищений від таких небезпечних ситуацій. Зателефонуйте до Національної гарячої лінії з протидії торгівлі людьми та консультування мігрантів 527 (безкоштовно з мобільних операторів в межах України) і дізнайтеся більше про те, як зменшити ризик потрапляння в ситуацію торгівлі людьми.</p>

Запитання та варіанти відповіді	Правильна відповідь
<p>6. Чому торгівля людьми існує у XXI ст.</p> <p>А) Люди мало знають про особливості роботи та перебування за кордоном, протизаконну діяльність за кордоном; не вміють правильно влаштовуватися на роботу, погано знають власні можливості, мають складні сімейні обставини тощо.</p> <p>Б) Цьому сприяє наявність організованих злочинних груп, організацій, для яких торгівля людьми досить прибуткова сфера діяльності</p> <p>В) Дуже низькі заробітки; можливість знайти роботу в зарубіжних країнах;</p> <p>Г) Усі перераховані та багато інших причин</p>	<p>Г) Усі перераховані та багато інших причин.</p> <p>Причини торгівлі людьми досить різноманітні. Це, насамперед, зовнішні (політична, соціальна, економічна ситуації) та внутрішні (особисті та сімейні обставини) причини, які впливають на бажання мігрувати – переїхати до іншої країни.</p> <p>Потрапляння до тенет торговців “живим товаром” сприяють відкриття кордонів, спрощення можливості подорожувати світом як у пошуках розваг, так і праці; низькі заробітки; можливість знайти роботу в іноземних країнах; слабка обізнаність громадян щодо можливості працевлаштування та перебування за кордоном, а також про наслідки незаконного працевлаштування за кордоном та всередині України; відсутність навичок працевлаштування у рідній країні; неадекватний рівень оцінки своїх можливостей та професійних здібностей, складні сімейні обставини тощо.</p>
<p>7. Тривалість перебування на території іноземної держави зазначається:</p> <p>А) Прикордонником під час перевірки документів</p> <p>Б) У візі або обмежується певним терміном перебування, встановленим для громадян країн з безвізовим режимом перетину кордону</p> <p>В) Не зазначається ніде – вона необмежена</p> <p>Г) У квитанції про оплату певної кількості днів, адже термін перебування платний</p>	<p>Б) У візі.</p> <p>У разі, якщо між країнами встановлений безвізовий режим перетину кордону, термін перебування обмежений відповідними угодами. Інформацію про режим в'їзду до іноземних країн для громадян України можна знайти на сайті Міністерства закордонних справ України.</p>
<p>8. Що таке «дозвіл на роботу»?</p> <p>А) Документ, необхідний для законного влаштування на роботу в інших країнах</p> <p>Б) Документ, який підтверджує, що людина здорова і може працювати</p> <p>В) Документ, в якому вказані попередні місця роботи людини</p>	<p>А) Документ, необхідний для законного влаштування на роботу в інших країнах.</p> <p>Для отримання такого дозволу необхідно подати до посольства іноземної держави документ, який підтверджує, що вас запросили на роботу. Дія дозволу на роботу закінчується одночасно з терміном працевлаштування. Цей дозвіл також є підставою для отримання робочої візи.</p>

Запитання та варіанти відповіді	Правильна відповідь
<p>9. Законність фірми, яка допомагає людині знайти роботу за кордоном, підтверджується:</p> <p>А) Ліцензією на «посередництво в працевлаштуванні за кордоном»</p> <p>Б) Документами, які підтверджують існування фірми та її право на надання послуг із працевлаштування за кордоном</p> <p>В) Інформацією про повне найменування посередника, його адресу, номери телефонів, ПІБ керівника (власника)</p> <p>Г) Наявністю нормативно-правових актів, котрих повинен дотримуватись посередник при провадженні посередництва у працевлаштуванні на роботу за кордоном, а також книги відгуків та пропозицій</p> <p>Д) Усі перераховані відповіді</p>	<p>Д) Усі перераховані відповіді.</p> <p>Перш за все, така фірма повинна мати ліцензію на такий вид діяльності, як «посередництво в працевлаштуванні за кордоном».</p> <p>Перебуваючи на фірмі, Ви маєте право ознайомитися з основними документами, які засвідчують її існування та право на надання послуг із працевлаштування за кордоном (завчасно дізнайтесь, які це мають бути документи, та вимагайте їхні оригінали).</p> <p>Фірма-посередник не має права брати передоплату до підписання трудового договору (контракту) з іноземним роботодавцем.</p> <p>Фірма не займається оформленням візи сама, вона може тільки допомагати. У більшості посольств сьогодні необхідно є подача документів особисто. Найкраще, якщо людина сама бере участь в оформленні документів.</p> <p>Службова, туристична чи гостьова візи не дають права на законну роботу за кордоном.</p> <p>Обов'язково необхідно скористатися порадами фахівців Національної гарячої лінії з протидії торгівлі людьми та консультування мігрантів (безкоштовно): 0-800-505-501 527 - з мобільного</p>
<p>10. Що таке віза?</p> <p>А) Документ, який дозволяє подорожувати світом</p> <p>Б) Дозвіл на перебування в іноземній країні на певний період</p> <p>В) Тимчасовий дозвіл на проживання в іншій країні</p>	<p>Б) Дозвіл на перебування в іноземній країні на певний період.</p> <p>Візу можна отримати у представництві іноземної держави в Україні – посольстві. Ті держави, які не мають своїх представництв в Україні, видають візи в найближчих посольствах наприклад, у Варшаві.</p> <p>Візи можуть бути різними: туристичними, робочими, студентськими та іншими.</p>

Запитання та варіанти відповіді	Правильна відповідь
<p>11. Що таке "дозвіл на проживання в іншій країні"?</p> <p>А) Свідоцтво про народження Б) Шлюбний контракт з іноземцем або іноземкою В) Документ, який надає людині право залишатися на певний період чи назавжди в іншій країні</p>	<p>В) Документ, який надає людині право залишатися на певний період чи назавжди в іншій країні.</p> <p>Існує два типи дозволу на проживання: тимчасовий та постійний.</p> <p>Тимчасовий дозвіл надає право людині залишатися в країні впродовж певного періоду. Коли термін закінчиться, вона повинна залишити країну.</p> <p>Дозвіл на постійне проживання надає право залишитися в країні перебування назавжди. Від людей, які намагаються отримати дозвіл на постійне проживання, вимагається, щонайменше, розмовляти, читати та писати мовою країни, мати здатність забезпечити себе та, дуже часто, попереднє законне проживання в країні протягом певного періоду.</p>
<p>12. Людину, яка порушила правила або перевищила дозволений термін перебування у країні, змушують поїхати. Це:</p> <p>А) Імміграція Б) Дискримінація В) Депортація Г) Еміграція</p>	<p>В) Депортація.</p> <p>Правоохоронні органи іноземної країни можуть затримати та депортувати осіб, які порушили імміграційний, цивільний чи кримінальний закони. Щодо таких порушень існують державні правила та процедури.</p>
<p>13. Які методи вербування використовують торгівці людьми?</p> <p>А) Через мережу Інтернет Б) Під час відпочинку, роботи чи навчання за кордоном В) Через друзів, знайомих, родичів; рекламні оголошення щодо можливості знайти роботу; мережу Інтернет; оголошення у вузах, а також через систему au-pair; туристичні фірми; шлюбні агенції Г) Кожен раз під час перетину кордонів інших країн</p>	<p>В) Через друзів, знайомих, родичів; рекламні оголошення щодо можливості знайти роботу; мережу Інтернет; оголошення у вузах, а також через систему au-pair; туристичні фірми; шлюбні агенції.</p> <p>Зазвичай рекрутери використовують особисті зв'язки або фальшиві рекламні оголошення у місцевій пресі, нелегальні кадрові агенції та фальшиві веб-сайти з працевлаштування. Торговцями «живим товаром» можуть бути і люди, яким Ви довіряєте – друзі, родичі, приятелі та навіть батьки. Іноді вони і самі не знають, якими насправді будуть наслідки Вашої подорожі. Рекрутери пропонують подорож за кордон для навчання або роботи та інші привабливі можливості. Вони можуть запропонувати фінансову допомогу та підтримку в організації поїздки й оформленні всіх необхідних документів. Їхні пропозиції можуть здаватися дуже правдоподібними. Будь-яка особа, яка планує подорож або працевлаштування за кордоном чи всередині країни (в т.ч. і студенти за системою au-pair), мають перевірити, чи є легальною фірма-посередник, задля власної безпеки. Завжди ретельно вивчайте будь-яку пропозицію роботи, навчання або відпочинку, навіть якщо Ви довіряєте тому, хто її пропонує.</p>

Запитання та варіанти відповіді	Правильна відповідь
<p>14. У якому випадку пропозиція виїхати за кордон здається сумнівною?</p> <p>А) Пропозиція розміщена у Центрі зайнятості населення</p> <p>Б) Людей без особливих знань та умінь запрошують на високооплачувану роботу, повністю оплачують проїзд, не вимагається знання мови</p> <p>В) На роботу запрошують жінок до 50 років з досвідом роботи у певній галузі та вищою освітою</p>	<p>Б) Людей без особливих знань та умінь запрошують на високооплачувану роботу, повністю оплачують проїзд, не вимагається знання мови.</p> <p>Будьте особливо пильними, якщо вам обіцяють багато, але не конкретно: запрошують на високооплачувану роботу без особливої кваліфікації, оплачують проїзд, не вимагають досвіду роботи та знання мови. У будь-якому випадку сумнівним є оголошення із пропозицією роботи в кращих клубах Західної Європи чи в Україні або інших місцях сфери обслуговування для молодих та симпатичних жінок віком від 18 до 30 років («Ти чудово влаштуєшся, заробиш такі гроші, які тобі й не снилися...»).</p> <p>Не варто довіряти й іншим оголошенням, що видаються сумнівними.</p> <p>Кожне оголошення щодо працевлаштування за кордоном необхідно ретельно перевірити на достовірність поданої інформації (термін існування фірми, наявність ліцензії Міністерства соціальної політики на посередництво у працевлаштуванні українських громадян за кордоном тощо).</p>
<p>15. Що таке "система au-pair"?</p> <p>А) Система культурного обміну, завдяки якій молодь може жити, вивчати мову і працювати в іноземних країнах, пізнаючи світ</p> <p>Б) Система продажу квитків на літаки через мережу Інтернет</p> <p>В) Вищий навчальний заклад або підрозділ університету, академії, який надає вищу освіту за кордоном</p> <p>Г) Система налагодження зв'язків із міжнародними організаціями</p>	<p>А) Система культурного обміну молоді.</p> <p>Система au-pair (у перекладі з французької мови au-pair – няня) у світі існує з 1960 року, але для українських громадян стала доступною наприкінці ХХ століття. Система була розроблена з метою культурного обміну молоді. Основні вимоги: вік 18 до 24 років і відсутність власної сім'ї та дітей.</p> <p>Система передбачає проживання у сім'ї, допомогу по догляду за дитиною і виконання поточних господарських справ (30 годин на тиждень), а також відвідування мовних курсів. В обов'язки учасника не входить турбота про дітей молодше двох років.</p> <p>Пам'ятайте! Основним завданням такої програми є вивчення іноземної мови.</p>

Запитання та варіанти відповіді	Правильна відповідь
<p>16. У чому особлива небезпека користування послугами шлюбних агенцій?</p> <p>А) Вони не завжди можуть вдало підібрати пару та гарантувати щасливе сімейне життя</p> <p>Б) Вони не мають відповідних дозволів, їх ніхто не перевіряє, вони не гарантують порядності наречених, не піклуються про безпеку клієнтів</p> <p>В) Вони заробляють гроші та не переймаються проблемами клієнтів</p> <p>Г) Партнери мають одружитися, навіть якщо не сподобалися одне одному, бо уклали угоду зі шлюбним агентством</p>	<p>Б) Вони не мають відповідних дозволів, їх ніхто не перевіряє, вони не гарантують порядності наречених, не піклуються про безпеку клієнтів.</p> <p>Дуже важко перевірити діяльність шлюбних агенцій. На відміну від фірм, які займаються працевлаштуванням за кордоном, ці агенції взагалі не зобов'язані отримувати жодних ліцензій та проходити перевірок. І те, яка доля чекає – золоті гори або рабська праця, ніхто не може спрогнозувати. Клієнти, які шукають другу половину, платять чималі гроші, а потім можуть перепродати її або, покористувавшись, повернути. При цьому психічні та моральні збитки вони оплачують не постраждалій, а тій фірмі, яка продала «товар».</p> <p>За необхідності можна скористатися порадами фахівців Національної гарячої лінії з протидії торгівлі людьми та консультування мігрантів: 0-800-505-501 безкоштовно зі страціонарних телефонів в Україні, 527 – безкоштовно з номерів Київстар, МТС, Vodafone та lifecell.</p>
<p>17. Законне працевлаштування за кордоном можливе:</p> <p>А) Відразу після перетину кордону</p> <p>Б) За допомогою фірми-посередника, що має дозвіл на таку діяльність, або шляхом самостійного пошуку роботодавця</p>	<p>Б) За допомогою фірми-посередника, яка має дозвіл на таку діяльність, або шляхом самостійного пошуку роботодавця.</p> <p>Щоб перевірити, чи має посередник ліцензію Міністерства соціальної політики України на проведення діяльності з посередництва щодо працевлаштування на роботу за кордоном, необхідно зателефонувати до Міністерства: 15-45 – урядова гаряча лінія.</p>
<p>18. Людина може постраждати від торгівлі людьми незалежно від того, яку вона має освіту:</p> <p>А) Так</p> <p>Б) Ні</p>	<p>А) Так.</p> <p>У ситуацію торгівлі людьми може потрапити людина як з вищою освітою, так і з середньою чи спеціальною освітою. Головними ризиками є нехтування правилами безпечної подорожі, нелегальне працевлаштування, неперевірена інформація.</p>

Запитання та варіанти відповіді	Правильна відповідь
<p>19. Надійність організацій та фірм, які займаються культурними обмінами за системою au-pair, підтверджується:</p> <p>А) Якщо співробітники освічені та культурні</p> <p>Б) Якщо організацію рекламують, вона має гарну книгу відгуків і побажань</p> <p>В) Підтвердження не потрібне, адже якщо організація існує, значить держава контролює її діяльність</p> <p>Г) Якщо існує документ про співробітництво з зарубіжними партнерами, завірений нотаріусом (з печаткою та підписом)</p>	<p>Г) Якщо існує документ про співробітництво з зарубіжними партнерами, завірений нотаріусом (з печаткою та підписом).</p> <p>Особам, які бажають скористатися системою au-pair, необхідно знати про можливе шахрайство фірм та посередників, які мають доступ до інформації і, користуючись цим, мають можливість порушувати закони щодо працевлаштування та навчання за кордоном.</p> <p>Варто пам'ятати, що організації та фірми, які займаються навчальними програмами й культурним обміном за кордоном, повинні мати згоду із зарубіжними партнерами. Таку згоду завіряє нотаріус тієї країни, в якій відбуватиметься навчання або відпочинок, й візуються посольством України.</p>
<p>20. Туристична віза дає право:</p> <p>А) Працювати та навчатися за кордоном</p> <p>Б) Подорожувати та працювати за кордоном</p> <p>В) Навчатися, подорожувати, працювати за кордоном, якщо строки роботи або навчання збігаються із вказаними у візі</p> <p>Г) Подорожувати за кордоном</p> <p>Д) Усі вищезазначені відповіді вірні</p>	<p>Г) Подорожувати за кордоном.</p> <p>Щоб легально влаштуватися на роботу за кордоном, необхідно мати робочу візу. Для навчання необхідна студентська віза. Туристична віза дає право тільки на подорожування і тільки на строк, вказаний у візі.</p>
<p>21. Якщо працювати за кордоном запрошують знайомі та родичі, їм можна довіряти:</p> <p>А) Так</p> <p>Б) Ні</p>	<p>Б) Ні.</p> <p>Небезпека бути втягненим до рук торговців існує завжди, тому краще бути обізнаним і перевірити будь-яку пропозицію щодо працевлаштування, ніж сподіватися, що близькі та рідні не втягнуть у халепу, самі не підозрюючи про це. Часом навіть родичі та близькі (з різних причин) можуть виступати в ролі вербувальників або торговців.</p>

Запитання та варіанти відповіді	Правильна відповідь
<p>22. Для навчання за кордоном необхідно подати до посольства обраної країни:</p> <p>А) Свідоцтво про закінчення середньої школи або диплом українського вузу</p> <p>Б) Підтвердження допуску до навчання у закордонному вузі</p> <p>В) Поліс медичного страхування</p> <p>Г) Усе вищеназване</p>	<p>Г) Усе вищеназване.</p> <p>Для того щоб отримати дозвіл на навчання за кордоном, необхідно подати до посольства обраної країни:</p> <ul style="list-style-type: none"> - свідоцтво про закінчення середньої школи або диплом українського вузу (оригінал або переклад, завірений у нотаріуса та затверджений Міністерством закордонних справ України); - поліс медичного страхування; - коротку інформацію про те, що обраний навчальний заклад за кордоном зацікавився Вами, зазвичай це наступні документи: оригінал запрошення від освітнього закладу (підпис, печатка); коротка інформація про програму навчання; підтвердження фінансування (розмір стипендії, а у разі, якщо власним коштом, – стан банківського рахунку) та ін. <p>Повний перелік документів залежить від країни та типу навчання у ній. Досить часто навчальні заклади потребують знання мови тієї країни, де ви збираєтесь навчатися.</p>
<p>23. Першу зустріч з нареченим/ою-іноземцем/кою краще влаштувати:</p> <p>А) У його/її країні, тому що можна оцінити його/її матеріальній статус та правдивість усього, що він/вона розповідав про себе раніше</p> <p>Б) На «нейтральній» території, тобто в іноземній для обох країні</p> <p>В) В Україні</p> <p>Г) В Києві</p>	<p>В) В Україні.</p> <p>Щоб не поставити себе у залежність від нареченого/ої, краще зустрітися в Україні.</p> <p>Якщо він/вона погодиться приїхати в країну вашого проживання, це може свідчити про серйозність намірів, певну безпеку зустрічі, хоча, безумовно, це не є абсолютним свідченням відсутності шахрайства.</p>
<p>24. Що може чекати на користувачів у мережі Інтернет?</p> <p>А) Багато нової й цікавої інформації</p> <p>Б) Віруси, нав'язлива реклама, спам</p> <p>В) Втягнення до торгівлі людьми, небезпечні знайомства, використання особистої інформації та фотографій для виготовлення непристойних зображень, шантаж, пограбування</p> <p>Г) Усі відповіді правильні</p>	<p>В) Усі відповіді правильні.</p> <p>Все більше й більше нової, цікавої та корисної інформації ми дізнаємося через мережу Інтернет. Разом з тим, варто знати, що на користувача в мережі Інтернет можуть очікувати втягнення до торгівлі людьми, небезпечні знайомства, використання особистої інформації та фотографій для виготовлення порнографічних зображень, шантаж, пограбування; менш серйозні небезпеки, такі як комп'ютерні віруси, нав'язлива реклама, спам тощо.</p>

Запитання та варіанти відповіді	Правильна відповідь
	<p>Небезпека існує, якщо користувач послугами мережі Інтернет використовує її з метою знайомств, спілкування, але не володіє правилами безпечної роботи. Дуже часто молоді люди під час довготривалого спілкування з незнайомцями погоджуються вислати власні фото, які потім з'являються на сторінках порнографічних сайтів та ін. Трапляється, що після короткого періоду листування люди з легкістю погоджуються на запрошення іноземців відвідати ту чи іншу країну тощо. Однак варто бути обачним та знати правила безпечної роботи в Інтернеті.</p> <p>Можна скористатися порадами фахівця Національної дитячої гарячої лінії:</p> <p>0-800-500-225 (безкоштовно зі стаціонарних телефонів в Україні)</p> <p>116-111 (безкоштовно з номерів Київстар, МТС, Vodafone та lifecell)</p>
<p>25. Чи потрібно постійно мати при собі паспорт, подорожуючи за кордоном?</p> <p>А) Так</p> <p>Б) Ні, адже його можуть вкрати</p>	<p>А) Так.</p> <p>Паспорт потрібно постійно тримати при собі. Адже це основний документ, що засвідчує особу. Саме завдяки йому людина знаходиться під захистом нашої держави. Документи, що засвідчують вашу особу, завжди повинні знаходитись тільки у Вас.</p> <p>Довіряйте свої документи лише уповноваженим посадовим особам (працівникам прикордонних служб, поліції тощо). Ні в якому разі не залишайте свій паспорт як заставу або «для реєстрації»</p>
<p>26. Ви найбільше ризикуєте постраждати від торгівлі людьми, якщо:</p> <p>А) Не зважаєте на текст і мову документів, які підписуєте</p> <p>Б) Не вимагаєте документів, які засвідчують законність фірми-посередника з працевлаштування</p> <p>В) Не цікавитесь власними правами та обов'язками перед працевлаштуванням</p> <p>Г) Усі перераховані відповіді</p>	<p>Г) Усі перераховані відповіді.</p> <p>Як показує практика, об'єктом торгівлі людьми може бути будь-яка особа незалежно від віку і статі. Найбільш уразливими до торгівлі людьми стають ті особи, які часто нехтують власною безпекою. Обачність та відповідальне ставлення до власного життя і здоров'я зменшує ризик у будь-якій життєвій ситуації.</p> <p>За необхідності можна скористатися порадами фахівців Національної гарячої лінії з протидії торгівлі людьми та консультування мігрантів:</p> <p>0-800-505-501 безкоштовно зі стаціонарних телефонів в Україні, 527 безкоштовно з номерів Київстар, МТС, Vodafone та lifecell</p>

Запитання та варіанти відповіді	Правильна відповідь
<p>27. Українці можуть розраховувати на соціальний захист, працюючи у будь-якій державі світу?</p> <p>А) Так, тому що це умова демократичного розвитку суспільства</p> <p>Б) Ні, лише в тих державах, із якими наш уряд уклав угоди</p>	<p>Б) Ні, лише в тих державах, із якими наш уряд уклав угоди.</p> <p>Захист прав громадян, тимчасово працюючих в іноземних країнах, регулюється шляхом укладання двосторонніх договорів між нашою державою та іншими. Так, урядом України укладені угоди про взаємне працевлаштування громадян з низкою іноземних країн. Дія цих Угод поширюється лише на тих громадян, які працюють на законних підставах, тобто в'їхали на територію країни працевлаштування на підставі робочої візи, а не туристичної або гостьової, отримали дозволи на працевлаштування і перебування. Легальне працевлаштування в інших країнах також можливе лише для представників рідкісних професій або висококваліфікованих спеціалістів (спортсменів, діячів мистецтва, науковців тощо). Інформація про країни, з якими укладаються Договори про взаємне працевлаштування, може змінюватися, тому варто звертатись за детальною інформацією до Державної служби зайнятості, а також фахівців Національної гарячої лінії з протидії торгівлі людьми та консультування мігрантів:</p> <p>0-800-505-501 (безкоштовно зі стаціонарних телефонів в Україні)</p> <p>527 (безкоштовно з номерів Київстар, МТС, Vodafone та lifecell)</p>
<p>28. Діти та підлітки можуть працювати, якщо:</p> <p>А) Це необхідно для підтримки добробуту сім'ї, дитина навіть може не ходити до школи, а йти працювати</p> <p>Б) Це не суперечить українським законам щодо праці неповнолітніх</p> <p>В) Робота пропонується лише під час канікул</p> <p>Г) Пропонують велику заробітну плату, адже такі пропозиції рідко трапляються</p>	<p>Б) Це не суперечить українським законам щодо праці неповнолітніх.</p> <p>Діти та підлітки можуть працювати, якщо робота не заважає навчанню або не шкодить їхньому здоров'ю та розвитку. Це може бути, наприклад, допомога батькам у родинних і домашніх справах (які не забирать багато часу), трудова діяльність підлітків протягом кількох годин до чи після шкільних занять, а також під час канікул, по досягненні ними чотирнадцятирічного віку за згодою одного з батьків або особи, що його замінює. Відповідно до законодавства України не допускається використання праці неповнолітніх в нічний час, наднормовий час і у вихідні дні. Заробітна плата неповнолітнім працівникам при скороченій тривалості роботи виплачується в такому ж розмірі, як працівникам відповідних категорій при повній тривалості роботи.</p>

Запитання та варіанти відповіді	Правильна відповідь
<p>29. Праця неповнолітньої особи вважається незаконною, якщо:</p> <p>А) У неповнолітньої особи не вимагають дозволу батьків на працевлаштування</p> <p>Б) Завчасно не підписаний трудовий договір із працевлаштування</p> <p>В) Пропонується робота у вільний від навчання час</p> <p>Г) Усі зазначені відповіді правильні</p>	<p>А) У неповнолітньої особи не вимагають дозволу батьків на працевлаштування.</p> <p>Якщо у неповнолітнього не вимагають дозволу батьків на працевлаштування, ця праця є незаконною. Роботодавець у такому випадку не несе відповідальності за неповнолітнього працівника та може законодавчо ухилитись від оплати праці та будь-якої іншої матеріальної допомоги.</p>
<p>30. Небезпечною здається пропозиція:</p> <p>А) Стати фотомоделлю і для цього сфотографуватися без одягу</p> <p>Б) Підписати контракт, написаний незрозумілою Вам мовою</p> <p>В) Передати за винагороду невідомий пакунок</p> <p>Г) Усі вищезазначені відповіді</p>	<p>Г) Усі вищезазначені відповіді.</p> <p>За власне життя та здоров'я людина несе особисту відповідальність. Будь-яка життєва ситуація, у якій незнайомі люди роблять привабливі на перший погляд пропозиції, може загрожувати життю, здоров'ю та порушувати права і свободи. Тому необхідно бути обачним та в разі небезпеки звертатися по допомогу.</p>
<p>31. Будь-який контракт із працевлаштування у переліку того, що потрібно буде робити, містить пункт «та інші види робіт», тому його можна підписувати без застережень:</p> <p>А) Так</p> <p>Б) Ні</p>	<p>Б) Ні.</p> <p>Необхідно уникати використання у контракті фраз на зразок «та інші види робіт», «всі роботи на вимогу роботодавця». Підписавши такий договір, людина власноруч підписує згоду виконувати роботу, якої вона не має наміру робити. Таким чином, вона може стати жертвою експлуатації.</p>
<p>32. Зазвичай жебраки, які тримають на руках дітей, що постійно сплять:</p> <p>А) Не мають достатньо грошей і викликають жаль у перехожих, щоб прогодувати дитину</p> <p>Б) Завдають шкоди здоров'ю дитини та порушують її права</p> <p>В) Не знають про існування притулків для дітей, тому змушені жебракувати разом з дитиною</p> <p>Г) Жебракують тільки в інтересах дитини</p>	<p>Б) Завдають шкоди здоров'ю дитини та порушують її права.</p> <p>На сьогодні ця проблема залишається досить складною для вирішення. Жебраки, використовуючи власних (або ж ні) дітей з метою отримання вигоди із суспільної традиції подати милостиню, завдають непоправної шкоди їхньому здоров'ю та порушують низку їхніх прав, регламентованих Конвенцією ООН про права дитини, а також законодавством України.</p> <p>Відомо про непоодинокі випадки, коли, на перший погляд, спокійні діти на руках жебраків знаходяться під дією наркотичних або снодійних речовин. Крім немовлят, дорослі експлуатують й малолітніх дітей, які здатні просити милостиню самостійно. Використання дітей у жебрацтві або примус до жебракування належить до форм торгівлі дітьми. Про випадки використання дитини з метою жебракування необхідно повідомляти до поліції.</p>

Запитання та варіанти відповіді	Правильна відповідь
<p>33. Якщо людина постраждала від торгівлі людьми, вона:</p> <p>А) Не має права вийжджати за кордон найближчі 5 років, щоб уникнути ризику в подальшому</p> <p>Б) Повинна звернутися до державних установ, отримати статус потерпілої від торгівлі людьми і розраховувати на пільги та допомогу</p> <p>В) Має право на захист із боку держави, громадянином якої є, і може розраховувати на нерозголошення її імені під час отримання психологічної та іншої допомоги</p> <p>Г) Усі зазначені відповіді</p>	<p>В) Має право на захист з боку держави, громадянином якої є, та може розраховувати на нерозголошення її імені під час отримання психологічної допомоги та проходження реабілітації.</p> <p>Відповідно до міжнародного законодавства щодо прав людини, держави зобов'язані не тільки досліджувати, попереджувати й переслідувати торгівлю людьми в судовому порядку, але й забезпечувати відшкодування збитків постраждалим, включаючи допомогу, захист й матеріальну компенсацію.</p> <p>З 2012 року в Україні існує затверджений Кабінетом Міністрів України порядок про встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми. Відповідно до процедури, особа, яка вважає себе постраждалою від торгівлі людьми, подає за місцем перебування до місцевої держадміністрації заяву про встановлення статусу. Відповідальна посадова особа має зібрати всю необхідну інформацію, перевірити її та оформити розписку про нерозголошення відомостей, які їй стали відомі.</p> <p>У разі коли особа, яка вважає себе постраждалою від торгівлі людьми, в заяві зазначила про потребу в наданні їй притулку, медичної, психологічної та іншої допомоги, місцева держадміністрація та відповідальні організації невідкладно здійснюють заходи щодо забезпечення надання такій особі відповідної допомоги.</p> <p>Відповідальна посадова особа надсилає необхідні документи до Міністерства соціальної політики України, яке в свою чергу ухвалює рішення про встановлення статусу постраждалої. Особа, якій встановлено статус та яка отримала відповідну довідку, має право на одержання одноразової матеріальної допомоги.</p>
<p>34. Що з перерахованого обов'язково необхідно зробити перед виїздом за кордон?</p> <p>А) Не розповідати про від'їзд друзям, адже можуть наврочити</p> <p>Б) Залишити вдома інформацію про місце, куди Ви їдете, копії документів, своє фото</p> <p>В) Зареєструвати поїздку у Міністерстві закордонних справ України</p>	<p>Б) Залишити вдома детальну інформацію про місце куди Ви їдете, копії документів, своє фото.</p> <p>Перед виїздом за кордон необхідно залишити вдома детальну інформацію про майбутнє місце перебування за кордоном з адресою та контактними телефонами, а також копію свого паспорта та контракту (завіренних у нотаріуса), своє фото та адреси ваших друзів за кордоном (або сторони, до якої ви їдете). З собою варто мати додатковий набір копій документів, завіренних у нотаріуса.</p> <p>А також обов'язково необхідно скористатися порадами фахівців Національної гарячої лінії з протидії торгівлі людьми та консультування мігрантів.</p>

Запитання та варіанти відповіді	Правильна відповідь
<p>35. На яку допомогу за кордоном може розраховувати людина, яка постраждала від торгівлі людьми?</p> <p>А) На території іноземних країн розраховувати потрібно тільки на самого себе</p> <p>Б) На отримання статусу біженця, якщо звернутися до спеціальних установ</p> <p>В) На допомогу посольства та неурядових чи міжнародних організацій тощо</p> <p>Г) На арешт, якщо людина перебуває за кордоном незаконно</p>	<p>В) На допомогу посольства та неурядових чи міжнародних організацій тощо.</p> <p>За необхідною допомогою людина, яка потерпіла від торгівлі людьми, має звернутися до посольства або консульства України в тій країні, в якій перебуває, або до урядових чи неурядових організацій.</p> <p>Далі розпочинається справа офіційного повернення, яке пов'язане зі співпрацею представників урядових структур з обох країн. Якщо людина приїхала з дійсними документами, але строк дії її візи скінчився, це буде легкою справою.</p> <p>Якщо особа виїхала за кордон з підробленими документами, необхідно дистанційно оформлювати документи для повернення в Україну.</p> <p>Але навіть якщо у людини немає грошей на повернення додому, її транспортування можливе за умови звернення по фінансову допомогу до відповідних служб та відомств.</p> <p>Після повернення з-за кордону людина може розраховувати на реабілітаційну допомогу, працевлаштування тощо.</p>
<p>36. Чи мають право постраждали від торгівлі людьми одержати безкоштовну допомогу в Україні?</p> <p>А) Ні, такої можливості немає</p> <p>Б) Така можливість є.</p>	<p>Б) Така можливість є.</p> <p>Допомога постраждалим від торгівлі людьми є важливою складовою політики протидії та запобігання цьому злочину на міжнародному та національному рівнях. В Україні є державні та недержавні організації, які надають допомогу постраждалим. Ці організації впроваджують певні програми реабілітації. Особа, яка вважає себе постражданою від торгівлі людьми, має право звернутися до місцевої державної адміністрації із заявою про встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми, та до органів внутрішніх справ щодо захисту прав і свобод. У Міністерстві внутрішніх справ України існує спеціальний відділ, який відповідає за боротьбу зі злочинами, пов'язаними з торгівлею людьми.</p> <p>Серед видів допомоги є: повернення додому, сприяння у відновленні документів, проходження реабілітаційної програми з психологами, отримання медичної та юридичної допомоги, навчання на курсах підвищення кваліфікації чи інших курсах, отримання тимчасового притулку, а також забезпечення предметами першої необхідності тощо.</p> <p>За необхідності можна скористатися порадами фахівців Національної гарячої лінії з протидії торгівлі людьми та консультування мігрантів:</p> <p>0-800-505-501 безкоштовно зі стаціонарних телефонів в Україні, 527 безкоштовно з номерів Київстар, МТС, Vodafone та lifecell.</p>

Запитання та варіанти відповіді	Правильна відповідь
<p>37. Де можна дізнатися про безпечний виїзд за кордон?</p> <p>А) Зателефонувавши на «гарячу лінію» із запобігання торгівлі людьми</p> <p>Б) У спеціальних довідкових бюро, які знаходяться на території вокзалів, аеропортів України.</p>	<p>А) Зателефонувавши на «гарячу лінію» із запобігання торгівлі людьми.</p> <p>Національна «гаряча лінія» із запобігання торгівлі людьми та консультування мігрантів 0-800-505-501 функціонує з 2006 року, дзвінки на неї безкоштовні в межах України.</p> <p>За телефоном «гарячої лінії» надаються конкретні поради тим, хто збирається виїхати за кордон працювати, навчатися, відпочивати, укласти шлюб з іноземцем/кою і т.д. Сюди можуть зателефонувати родичі із проханням знайти людей, які зникли за кордоном. Гаряча лінія підтримує контакт із постраждалими від торгівлі людьми, які потребують соціальної допомоги.</p>
<p>38. Трудова угода (контракт з працевлаштування):</p> <p>А) Повинна бути складена зрозумілою для Вас мовою</p> <p>Б) Має містити повний перелік завдань, місце виконання угоди, розмір заробітної плати, порядок її виплати, а також всі відрахування та надбавки</p> <p>В) Має бути підписана у двох примірниках та зберігатися у кожній зі сторін</p> <p>Г) Може бути перевірена у незалежного юриста</p> <p>Д) Усі вищезазначені відповіді</p>	<p>Д) Усі зазначені відповіді</p> <p>Фірма-посередник зобов'язана надавати своїм клієнтам український чи російський переклад проекту договору. Цей переклад повинен бути засвідчений нотаріусом або перекладачем, який має право нотаріального засвідчення документів. А от перевірка контракту незалежним експертом юридичної справи і справді є надзвичайно важливою.</p> <p>У трудовому договорі (контракті) повинна міститися найбільш повна інформація про умови роботи: тривалість робочого дня, вихідні дні, оплату праці, умови проживання, страхування, повне ім'я та адресу роботодавця, умови розірвання договору.</p> <p>Якщо Ви користуєтесь послугами фірми-посередника з працевлаштування, то вона повинна надати проект трудового договору (контракту), що завірений іноземним роботодавцем.</p>

Запитання та варіанти відповіді	Правильна відповідь
<p>39. Як можна захистити себе, одружуючись із громадянином/кою іншої країни?</p> <p>А) Дізнатися більше про свого майбутнього чоловіка/дружину Б) Зустрітися з ним/нею в Україні В) Поцікавитися особливостями шлюбного законодавства країни, в якій Ви плануєте жити Г) Порадитися з юристом щодо укладання шлюбного контракту Д) Усі вищезазначені відповіді</p>	<p>Д) Усі вищезазначені відповіді.</p> <p>Слід мати якомога більше інформації про майбутнього чоловіка/дружину: чи має він/вона постійну роботу, чи був він/вона одружений/а, скільки разів, чи розлучений/на він/вона офіційно (розлучення та окреме проживання – різні речі). Хоча потрібно мати на увазі, що такі дані отримують тільки з вуст нареченого/ої, тому їм не завжди можна довіряти.</p> <p>Перша зустріч наречених має відбуватися не на території його/її країни чи «нейтральній» стороні, а в Україні. Варто дізнатися про особливості шлюбного законодавства іншої країни, права спільних дітей, права у разі розлучення. Це можна зробити у посольстві та в юриста. Виїжджаючи за кордон за гостьовою візою або за візою нареченого/ої, пам'ятайте: ці візи не дають права на роботу. Залишіть копію закордонного паспорта та адресу вашого/вашої обранця/иці батькам. Регулярно телефонуйте додому.</p> <p>За необхідності можна скористатися порадами фахівців Національної гарячої лінії з протидії торгівлі людьми та консультування мігрантів: 0-800-505-501 безкоштовно зі стаціонарних телефонів в Україні, 527 безкоштовно з номерів Київстар, МТС, Vodafone та lifecell.</p>
<p>40. Яка інформація є найважливішою для того, хто збирається працювати, навчатися або ж подорожувати за кордоном?</p> <p>А) Номери телефонів та адреси урядових та неурядових організацій і служб, котрі можуть допомогти людям у скрутному становищі Б) Погода на найближчий тиждень В) Визначні історичні та культурні місця країни</p>	<p>А) Номери телефонів та адреси урядових та неурядових організацій і служб, котрі можуть допомогти людям у скрутному становищі.</p> <p>Для того, хто збирається за кордон, важливою є інформація про адреси та номери телефонів українських посольств та консульських представництв за кордоном; контакти неурядових організацій та служб, що надають допомогу особам, які опинились у скрутному становищі. А також обов'язково необхідно скористатися порадами фахівців Національної гарячої лінії з протидії торгівлі людьми та консультування мігрантів 0-800-505-501 безкоштовно зі стаціонарних телефонів в Україні або 527 з мобільного.</p>

Запитання та відповіді до карток «Випадок»

1. Вам необхідно придбати електронний авіаквиток по Інтернету. Що таке електронний авіаквиток? Як ним користуватися?

«Електронний авіаквиток» – це така форма квитка, при якій паперовий бланк не оформлюється. Уся інформація зберігається в електронній системі бронювання авіакомпанії, тому немає необхідності виписувати паперовий документ. При реєстрації в аеропорту Вам потрібно тільки пред'явити свій паспорт. Цього достатньо, щоб зареєструватися на рейс і отримати талон на посадку. Після отримання авіакомпанією оплати на Вашу електронну скриньку надходить повідомлення про те, що електронний авіаквиток «виписано».

2. Ви заробили за кордоном велику суму грошей. Отримавши кошти, Ви вирішили повернутися додому. Яким чином можна привезти зароблені кошти?

Найдешевшим і одночасно найнебезпечнішим способом є перевезення готівки. Варто придумати яку-небудь потаємну кишеньку. І в цьому випадку краще їхати в компанії з друзями, ніж одному. Щоб гроші займали менше місця доцільно їх мати в великих купюрах. Важливо знати правила щодо обмежень до об'ємі перевезення готівки через кордон.

Також існує велика кількість систем грошових переказів, що відрізняються методом перекладу, швидкістю і, відповідно, тарифікацією за послуги.

Наприклад, кошти з-за кордону можна перевести за допомогою міжнародних (миттєвих) систем грошових переказів (Western Union, UNiStream, MoneyGram та інші). Головними перевагами таких переказів є їх швидкість (гроші дійдуть до одержувача майже миттєво), бездресність (переказ прив'язаний до спеціального коду та імені одержувача, тобто отримати гроші можна в будь-якому місті і будь-якому банку, який співпрацює з системою), а також для отримання переказу не потрібно відкривати рахунок в банку. Головним недоліком грошових переказів через міжнародні системи є відносно висока комісія.

Інший варіант переказу грошей – через систему SWIFT (з банківського рахунку на рахунок). Основним аргументом для використання цієї системи є відносна дешевизна переказу в порівнянні з сервісами міжнародних переказів. Так, при переказі великих сум, комісія не перевищить 2%. До недоліків можна віднести термін переказу – до 3-х банківських днів. Зараз у великих банках отримати SWIFT переказ також можна через інтернет-банкінг і зарахувати гроші відразу на свою карту. Але ось зараховувати переказ бажано у валюті карти для уникнення додаткових витрат на конвертацію валюти. Пересилаючи гроші через системи переказів необхідно пам'ятати про діючі обмеження на грошові перекази, як всередині країни, так і за її межі.

3. Ваш багаж загубили при авіаперевезенні. Що робити в такому випадку?

Після реєстрації багажу авіакомпанія бере на себе відповідальність за його збереження і перевезення. Але іноді трапляється так, що багаж пасажира губиться. Найчастіше губляться валізи тих, хто подорожує з пересадками. Інколи така неприємність стається не з вини авіакомпанії, а з вини аеропорту.

Якщо після посадки Ви не знайшли свою валізу серед багажу, зверніться до представника авіакомпанії, рейсом якої Ви прилетіли, або в незалежну службу розшуку багажу і заповніть спеціальний бланк (PIR) на розшук багажу.

Після того як Ви пред'явите багажну квитанцію, представник авіакомпанії складе протокол про те, що ваш багаж не прибав до аеропорту призначення. Якщо Ви залишилися зовсім без речей, Вам повинні видати сумку з предметами першої необхідності (вони є у всіх авіакомпаній, відрізняються лише набори).

У випадку, якщо Ваш багаж не знайдеться, авіакомпанія повинна виплатити компенсацію у встановленому режимі за кожний кілограм ваги (вага вказана в багажній квитанції). Спроба переконати авіакомпанію, що у Вас там були цінні речі, у більшості випадків не дасть позитивних наслідків. Тому цінності, які Ви перевозите, потрібно заздалегідь страхувати. А найкраще все найцінніше разом із предметами першої необхідності брати з собою у салон літака.

Не забувайте перед польотом зняти з валіз всі наклейки, що залишилися після попередніх поїздок.

І обов'язково причепіть на валізу спеціальну білочку, де вказане Ваше ім'я та контактні телефони. Хороший спосіб убезпечити себе від втрати речей – страхування багажу. У цьому випадку пасажир отримує відшкодування і від перевізника, і від страховальника. Не забудьте тільки одразу зателефонувати до страхової компанії й повідомити про те, що сталося, а повернувшись додому, надати оригінали документів відповідних служб аеропорту (вокзалу, готелю), які підтвердять зникнення або пошкодження багажу.

4. Ви потрапили за кордоном у непередбачену ситуацію (скажімо, постраждали від автокатастрофи, внаслідок землетрусу, пожежі, інших стихійних явищ). Які Ваші дії? На що Ви можете розраховувати?

У подібних випадках громадянин України має звернутися до найближчої української консульської установи, повідомити про подію, а також пояснити, якої допомоги він потребує. МЗС України уклало угоди з компаніями мобільного зв'язку Vodafone та Київстар щодо інформування абонентів під час перетину кордону про телефонні номери Контакт-центру та дипломатичних представництв і консульських установ України в цій державі. Натомість, якщо в країні перебування немає дипломатичного або консульського представництва України, громадянин має дізнатися про найближчу таку установу, зв'язавшись із відділом оперативної роботи Департаменту консульської служби МЗС за телефоном +380442381657 або надіслати повідомлення на адресу електронної пошти cons_or@mfa.gov.ua.

Якщо з людиною за кордоном трапився нещасний випадок, і вона потрапила до лікарні, консульська посадова особа має відвідати її у лікувальному закладі, а також надати необхідну консульську допомогу. У разі потреби – вирішити питання перевезення тяжкохворого в Україну.

5. Ви виїхали за кордон працювати. Які труднощі найчастіше виникають у громадян, які працюють за кордоном? Як попередити подібні проблеми?

Громадянам, які виїжджають з метою працевлаштування, навчання, одруження, необхідно завчасно подбати про підготовку всіх необхідних документів. Про їхній перелік можна довідатися на веб-сайтах дипломатичних установ України за кордоном. Натомість, найважливіше – не потрапити до рук торговців людьми. Для цього необхідно запам'ятати наступні поради:

1. Закордонний паспорт, проїзний документ дитини, а також візу необхідно оформлювати самостійно, а оплату цих послуг здійснювати особисто. Це не дасть можливості торговцям людьми втягнути Вас у боргову кабалу або вчинити злочин стосовно інших осіб за Вашими документами.
2. Торговці людьми можуть ввести громадянина в оману, використовуючи посередницькі фірми з працевлаштування за кордоном, туристичні, шлюбні та модельні агенції, служби знайомств, агенції шоу-бізнесу, оголошення, рекламу в ЗМІ та Інтернеті. Тож не потрібно довіряти рекламі фірм, які не зазначають свої повної назви, адреси, номеру ліцензії та органу ліцензування, що її видав.
3. Переговори про навчання, працевлаштування, туристичні подорожі чи шлюб з іноземцем не потрібно проводити наодинці з агентом фірми. Запросіть до участі в переговорах свою знайому особу (з кола близьких, друзів, знайомих).
4. Необхідно з'ясувати, чи має агент фірми або підприємець ліцензію на посередництво в працевлаштуванні за кордоном. Про це можна дізнатися у Державній службі зайнятості Міністерства соціальної політики України.
5. З метою працевлаштування за кордоном необхідно укласти трудовий договір (контракт), складений зрозумілою Вам мовою. Такий договір оформляють у двох примірниках, один з яких залишається у громадянина.
6. Для виїзду за кордон з метою легального працевлаштування необхідно отримати відповідну візу. Працевлаштування за туристичною чи гостьовою візою може призвести до нелегального становища громадянина або сприяти його експлуатації, ув'язненню чи депортації з країни перебування.
7. Термін перебування на території іноземної держави вказаний у візі, тож не варто користуватися послугами незнайомих осіб, які пропонують продовжити цей термін.

8. Необхідно залишити рідним, близьким чи знайомим копії свого паспорта громадянина України, закордонного паспорта, візи, контракту, свідоцтва про народження, проїзних квитків, нещодавно зроблену фотографію, а також номери телефонів роботодавця, знайомих за кордоном, посольства (консульства) України та номер телефону й адресу, де громадянин планує зупинитися.

9. При собі також необхідно мати копії національного та закордонного паспортів. У разі необхідності, це спростить процедуру відновлення документів на повернення в Україну.

10. Якщо ж громадянин України опинився за кордоном у скрутному становищі, необхідно звернутися за допомогою до посольства/консульства України, яке представлене в цій державі, або до МЗС України за телефоном +380442381657 або надіслати повідомлення на адресу електронної пошти cons_or@mfa.gov.ua з метою уточнення місцезнаходження української закордонної установи в одній із сусідніх з країною перебування держав, яка забезпечує надання співвітчизникам необхідної допомоги.

Додаткову інформацію можна також отримати за телефонами Національної гарячої лінії з протидії торгівлі людьми та консультування мігрантів 0-800-505-501 або 527 з мобільного.

6. Ви плануєте поїхати за кордон із дитиною. Які документи необхідно надати для оформлення проїзного документу?

На оформлення проїзного документу для дітей, які не досягли 16-річного віку, подається свідоцтво про народження, а старше 16 років – паспорт громадянина України. Незалежно від віку дитини необхідно також надати фото; індивідуальний податковий номер фізичної особи – платника податків (за наявності); паспорти батьків або документ, що посвідчує особу законного представника та документ, що підтверджує повноваження законного представника (крім випадків, коли законним представником є один із батьків). Свідоцтво про шлюб, для підтвердження факту перебування батьків у шлюбі. У випадку, якщо батьки не перебувають у шлюбі – заяву подає той з батьків, з ким проживає дитина (наявність довідки про місце реєстрації дитини). Заяви про оформлення розглядаються протягом місяця з дня подання (достроково – до 10 та у терміновому порядку до 3 робочих днів).

7. Ви приїхали до іноземної країни на навчання, але потрапили у скрутну ситуацію, яка вимагає допомоги консульства. Як діяти, якщо поруч консульства України немає?

Якщо там, де Ви перебуваєте, немає ні посольства, ні консульства України, Вам потрібно звернутися до найближчого дипломатичного представництва України в цьому регіоні, наприклад, у сусідній країні.

Звернутися до консульської установи України за кордоном можна наступним чином:

- зателефонувати до консула особисто або до будь-якого співробітника консульської установи України;
- передати консулу інформацію через третю особу – офіційну установу країни перебування, правозахисну або іншу неурядову організацію;
- особисто прийти на консульський прийом;
- надіслати факс або листа. Ніяких вимог до форми звернення не існує. Необхідно лише описати ситуацію, викласти своє прохання та вказати контактні дані: адресу або телефон (факс), а також прізвище, ім'я, по батькові, рік народження та громадянство;
- направити своє звернення електронною поштою на адресу консульства.

МЗС України уклало угоди з компаніями мобільного зв'язку Vodafone та Київстар щодо інформування абонентів під час перетину кордону про телефонні номери Контакт-центру та дипломатичних представництв і консульських установ України в цій державі. Натомість, якщо в країні перебування немає дипломатичного або консульського представництва України, громадянин має дізнатися про найближчу таку установу, зв'язавшись із відділом оперативної роботи Департаменту консульської служби МЗС (+380442381657).

8. Ви з подругою приїхали до Єгипту. Туроператор у вас забрав паспорти і не повертає протягом доби. Чим це може загрожувати? Який вихід?

У подорожі ваш головний документ – паспорт. Фактично це ваша перепустка додому. Не можна ніколи нікому віддавати свій паспорт, окрім як працівникам посольств, консульських установ та прикордонних пунктів пропуску. Це ваш ідентифікаційний документ і він повинен завжди бути у Вас. Ще до виїзду зробіть ксерокопії вашого паспорта, візи, страхового полісу та будь-яких інших документів, пов'язаних із поїздкою. Тримайте їх у безпечному місці окремо від оригіналів. Крім того, залишіть копії документів своїм рідним та/або друзям в Україні.

Не виїжджайте з країни, доки не отримаєте чіткої інформації про місце проживання. Повідомте рідним та/або друзям про місце перебування за кордоном.

Будьте готові до надзвичайних ситуацій! Занотуйте контактну інформацію посольства/консульства України в країні, до якої збираєтесь, і у випадку скрутної ситуації негайно зв'яжіться зі співробітниками відповідної установи.

Пам'ятайте, ніхто не захищений від таких небезпечних ситуацій. Зателефонуйте до Національної гарячої лінії з протидії торгівлі людьми та консультування мігрантів і дізнайтеся більше, як мінімізувати ризик потрапляння в ситуацію торгівлі людьми.

9. Ви приїхали на відпочинок до Туреччини. Як людина обачлива, закордонний паспорт ви усяди носите з собою – у ресторан, на пляж, у магазин, на морську прогулянку тощо. Чим це небезпечно? Як краще чинити з закордонним паспортом у такій ситуації?

Намагайтеся у таких випадках не носити паспорт із собою, візьміть краще інший документ, або його копію. Навіть якщо Вас зупинить поліція, завжди можна сказати, що паспорт залишився в готелі. У готелі заховайте його в сейф, а якщо він відсутній, у маленьку кишеню валізи.

Обережно з паспортом! Ніколи нікому не віддавайте свій паспорт, окрім працівників посольств, консульських установ та прикордонних пунктів пропуску. Це ваш ідентифікаційний документ, і він повинен завжди бути у Вас. Якщо Ви загубили свій паспорт за кордоном або ж його відібрали у Вас силою, звертайтеся до посольства або консульства України у відповідній країні.

10. Ви вирішили попрацювати за кордоном. На що слід звернути особливу увагу при оформленні поїздки та під час неї? Що говорить про те, що Ви у небезпеці?

Ви у небезпеці, якщо:

- Вам пропонують оформити всі документи і оплатити проїзд у кредит;
- Вам пропонують поселитися в квартирі на період формування групи до від'їзду за кордон;
- Вам пропонують виїхати за кордон за туристичною візою;
- Ви перебуваєте під постійним наглядом;
- у Вас відібрали чи Ви підозрюєте, що можуть відібрати паспорт;
- Вам забороняють виходити з машини в людних місцях;
- Вам пропонують перетнути кордон за фальшивими документами;
- Вас примушують працювати за рахунок боргу;
- Вас ізолювали, не дозволяють виходити з приміщення, забороняють спілкуватися з рідними, друзями;
- Вам не дозволяють телефонувати;
- Вас принижують, ображають чи погрожують вашій сім'ї.

11. Ви – студент. Ви вирішили поїхати до Франції на стажування і плануєте майбутню поїздку. Що необхідно знати про вибір агентства та програму стажування за кордоном? Які найбільш поширені вимоги до претендентів на таке стажування? Які документи Вам знадобляться для такої поїздки?

При виборі агентства поцікавтеся: чи займається воно студентськими стажуваннями за Вашою спеціальністю, працює тільки зі студентами чи також з аспірантами і випускниками, з якими країнами співпрацює, скільки років існує на ринку.

Що потрібно дізнатися про програму: тривалість стажування, хто є партнером-куратором за кордоном, який пакет документів потрібно зібрати самостійно і які документи готує агентство, що входить у вартість програми, а що потрібно оплачувати окремо, умови проживання, оплачуване стажування чи ні, чи є курс адаптації та навчання мові, що відбудеться у разі відмови у візі, відмови компанії, що приймає, у стажуванні, хворобі й інших форс-мажорних обставинах; що робити, якщо Вам не сподобається роботодавець.

Вимоги до стажування: вік – старше 18, неповна або повна вища освіта за тією самою спеціальністю, за якою проходите стажування, рівень знання іноземної мови – вище середнього.

Необхідні документи: заявка на участь, резюме і супровідний лист працедавцеві (іноземною мовою), мотиваційний лист (іноземною мовою), закордонний паспорт, довідка з вищого навчального закладу (з перекладом), рекомендація від Вашого викладача або лист з деканату з зазначенням спеціальності (з перекладом), довідка про академічну відпустку або про дозвіл бути відсутнім на заняттях (із перекладом), сертифікати мовних курсів, банківська гарантія наявності достатніх засобів на Вашому рахунку (рахунку батьків) або підприємства, що погодилося сплатити вашу освіту; студентський квиток, залівока книжка; довідка про склад сім'ї. Можна додати свідоцтво про реєстрацію, паспорт транспортного засобу, довідку з гаражного кооперативу тощо. Ці документи підтверджують, що Ви не плануєте емігрувати, надавати їх бажано, але не завжди обов'язково. Також мають бути надані довідки про проходження медкомісії, про несудимість, з місця роботи батьків з вказівкою заробітної плати і реквізитів підприємства, завірена печаткою і підписом, права водіїв міжнародного зразка (не обов'язково, але бажано), фото на документи.

12. Ви приїхали за туристичною візою до Великої Британії, але туроператор не виконав умов договору. Готелі розташовувалися не в містах, а в селах за 30-40 кілометрів від міста, а готель в Лондоні схожий на заїжджий двір, який кишить тарганами. Вам на місці несподівано пропонують оплатити включені у вартість путівки екскурсії і послуги, а на додачу пропонують гідів, який і двох слів не може сказати російською, а тим більше українською. Як Вам діяти?

Переконавшись, що поїздка безнадійно зіпсована, починайте збирати докази, щоб потім стягнути компенсацію від турфірми, яка організувала Вам цей «комфортний відпочинок». По-перше, потрібно одразу направити претензію за допомогою СМС організації, що відправила Вас, ще краще – електронним листом: «порушено пункт такий-то». Незайве зафіксувати факти в заяві, але обов'язково узаконити її підписами керівництва приймаючої сторони, печатками і зареєструвати. Намагайтеся відобразити в ній більше деталей: розміри заміненого номера, відсутність душі, гарячої води або кондиціонера. Щоправда, таку заяву винна сторона може й не підписати. Тоді зафіксуйте умови перебування на відео-, фотокамери або хоча б мобільні телефони, але так, щоб в кадрі опинилися члени групи або родини. Усі ці докази стануть в нагоді у суді, якщо турфірма не погодиться на мирову угоду. Також ретельно збирайте усі рахунки, квитанції та інші речові докази, інакше, повернувшись додому, нічого не зможете довести. До речі, погроза звернутися до суду може протверезити фірму, але знову-таки, за повної «озброєності» документами.

13. Полежавши кілька днів на піску біля моря у Єгипті, Вам неодмінно захочеться гострих відчуттів. Наразі їх пропонують чимало: дайвінг (пірнання на глибину з ақвалангом), кайтсерфінг (їзда суходолом на всьому, що рухається силою вітру), віндсерфінг (катання по воді на дошці під вітрилом). А ще ваблять у політ дельтаплани, пропонуються напрокат гідроцикли. Перш ніж спокуситися чимось, поміркуюте, чим воно загрожує?

Пам'ятайте, що всі ці види екстремального відпочинку – лише бізнес для місцевих мешканців, дві третини з яких не мають ані ліцензій, ані досвіду інструкторів. Наприклад, підводне плавання щорічно забирає два-три десятки людських життів, кайтсерфінг – гарантія отримання якого-небудь каліцтва, особливо для людини нетренованої і напідпитку. Якщо вже Вам дуже захочеться екстриму, то краще сходити до місцевого парку розваг – вони є практично на кожному великому курорті: там за гроші хоча б гарантуватимуть безпеку, а свою норму адреналіну Ви отримаєте. Запам'ятайте, звичайна медична страховка не захистить Вас, якщо Ви отримаєте яке-небудь каліцтво під час подібних розваг.

14. Ви поїхали у тур до Нідерландів. У Вас вкрали гроші й документи. А може, і не вкрали – Ви самі могли їх десь впустити або забути. Проте це суті не змінює. Без закордонного паспорта, зворотного квитка і грошей Вам загрожує неприємна перспектива залишитися безхатченком у чужій країні. Щоб цього не трапилось, яких дій потрібно терміново вжити?

По-перше, не панікуйте, а відразу зв'яжіться з гідом. За кордоном він є вашим координатором і після вашого звернення зобов'язаний організувати допомогу. По-друге, якщо зникли не тільки гроші та цінності, але й закордонний паспорт, негайно зверніться до консульства (наперед дізнайтеся його телефони і адресу).

Якщо ж Ви стали жертвою пограбування або кишенькової крадіжки, разом з гідом або представником турфирми (готелю) відразу ж зверніться до поліції (викликайте поліцейських на місце події).

Крім того, незайвим буде телефон гарячої лінії українського Національного бюро Інтерполу: +38 (044) 254-98-36. Але сюди потрібно звертатися, якщо Ви потрапили в дуже серйозну біду. Наприклад, якщо Вас викрали з метою викупу або Ви потрапили в ситуацію торгівлі людьми. Дівчат місцеві «мачо» можуть обманом заманити в секс-рабство, а молодих чоловіків, що вирішили нелегально залишитися на заробітчанство, використовують, забравши документи, на примусових важких роботах, і повернути таких громадян на батьківщину буває не легше, ніж постраждалих від сексуальної експлуатації.

15. Ви збираєтесь у відрядження до Італії і плануєте взяти з собою чималу суму грошей готівкою. Скільки готівки можна брати з собою?

Без письмового декларування Ви маєте право ввозити або вивозити з України суму готівки, яка не перевищує в еквіваленті 10 000 євро – таку норму передбачено у постанові Національного банку України №148 від 27.05.08.

У разі перевищення цієї суми Ви зобов'язані заповнити декларацію та пред'явити документи, що підтверджують зняття готівки з рахунків банків або інших фінансових установ виключно на ту суму, що перевищує в еквіваленті 10 000 євро. Це може бути касовий документ або довідка банку, складена у довільній формі.

Якщо вивезення або ввезення грошей не буде усно чи письмово задеклароване, то за таке порушення митники можуть притягнути Вас до адміністративної відповідальності, яка передбачає конфіскацію всієї незадекларованої суми.

А от якщо Ви поклали у валізу ще більше грошей, потрібен спеціальний дозвіл Нацбанку. Щоправда, отримати його нескладно, але краще заздалегідь проконсультуватися за телефоном у Києві: (044) 253-01-80. Натомість кредитні картки можна брати з собою без проблем. Їх не перевіряють.

16. Ви проходите зону спрощеного митного контролю («зелений коридор») в Україні, вирушаючи до Франції. Але митникам не сподобалося щось у Вашому багажі, і вони пропонують позбавитися цих речей. Як їх можна зберегти?

Найпростіше – залишити такі речі на митному складі. Але тоді Вам доведеться платити за зберігання. Сума визначається з розрахунку 10 центів за кілограм ваги на добу протягом 10 календарних днів, а потім по 50 центів щодня. Зазначимо, що якщо Ви не заберете свої речі протягом трьох місяців, митниця матиме право їх продати. Продукти харчування зберігаються на митному складі до закінчення терміну їхньої придатності.

17. При проходженні митного та прикордонного контролю в аеропорту «Бориспіль» перед туристичною поїздкою до Німеччини у Вашому багажі знайшли заборонені речі. Які речі є забороненими? І чим це може загрозувати Вам?

Хоча незнання законів не позбавляє від відповідальності, та якщо Ви відкрито перевозите через кордон заборонену для вивезення річ, Вас ніхто не покарає. Санкції можуть застосувати, якщо Ви намагалися сховати предмет від митників (наприклад, у таємній кишені валізи). У такому разі Вас можуть затримати до з'ясування обставин. Митники складуть протокол і відправлять його до суду,

який і визначить міру покарання. У гіршому разі – штраф і конфіскація майна. З переліком предметів і речовин, заборонених для перевезення повітряним транспортом, можна ознайомитись на сайті аеропорту «Бориспіль».

А ось за контрабанду передбачається позбавлення волі на строк від 3 до 7 років (ст. 201 Кримінального кодексу України). Контрабандою вважаються культурні цінності, отруйні, сильнотійні, вибухові речовини, радіоактивні матеріали, зброя та боєприпаси, а також спеціальні технічні засоби негласного отримання інформації, а також заборонені для ввезення речі, вартість яких перевищує 1000 неоподатковуваних податком мінімумів.

18. Ви збираєтесь у тур до Чехії. Як людина обачлива, вирішили взяти особисту аптечку. Які ліки можуть туди входити? Чи всі ліки і у якій кількості можна вивозити за кордон?

Дійсно, за кордон їздять люди, які потребують прийому ліків. Тому похідна аптечка є необхідною. Але без проблем можна вивозити (і ввозити) лікарські препарати тільки для індивідуального використання. Тобто в невеликій кількості та краще з рецептом. А психотропні та наркотичні препарати за кордон взагалі брати не можна. У дорогу можна взяти також медичну техніку для індивідуального користування, наприклад тонометр – апарат для вимірювання тиску, електронний термометр або апарат для вимірювання цукру в крові. Але ця медтехніка повинна бути вже використаною.

Рекомендоване наповнення аптечки:

- антигістамінні (протиалергічні) препарати;
- знеболюючі та жарознижуючі препарати;
- серцево-судинні ліки;
- ліки від діареї, закріпів (невідомо, як відреагує організм на зміну клімату, води та їжі);
- препарати проти закачування у транспорті;
- засоби від укусів комах;
- перев'язочний матеріал (бинти, ватні тампони);
- водонепроникний лейкопластир;
- антибіотики широкого спектру дії;
- активоване вугілля або засіб аналогічної дії;
- йод, зеленка, перекис водню – те, чим ви звикли користуватися під час обробки порізів і невеликих ран;
- сонцезахисні креми і креми для догляду за шкірою після перебування на сонці.

19. На відпочинку у Карпатах Ви загубили зворотний залізничний квиток. Що слід перш за все зробити у такій ситуації?

Відповідно до правил Укрзалізниці загублені проїзні документи не поновлюються. Зіпсовані проїзні документи (замоклі, розірвані, обгорілі тощо), за якими не можна повністю встановити дані поїздки, вважаються недійсними і не поновлюються.

20. Збираючись у поїздку за кордон, Ви вирішили взяти з собою свою собаку. Що Вам необхідно зробити для того, аби чотириногий друг зміг вирушити з Вами у мандри?

У разі, якщо у закордонну поїздку Ви плануєте взяти з собою чотиринового друга, потрібно у районній ветеринарній лікарні на основі паспорта щеплень оформити ветеринарне свідоцтво форми №1. Потім із цим свідоцтвом необхідно звернутися до пункту державного ветеринарно-санітарного контролю та нагляду на державному кордоні і транспорті, де проведуть огляд Вашої тварини.

У разі, якщо Ви від'їжджаєте до країн СНД, після огляду тварини Вам зроблять відповідну позначку на свідоцтві, отриманому в райлікарні.

Якщо ж Ви їдете до країн Євросоюзу або країн далекого зарубіжжя, Вам видадуть міжнародний ветеринарний сертифікат. Отримані документи діють лише п'ять днів, тобто протягом цього терміну Ви повинні перетнути кордон, в іншому разі Вам доведеться всю процедуру проходити спочатку.

21. Цього літа до Єгипту ви вирушаєте з дитиною, а Ваша дружина/чоловік залишається в Україні. Що необхідно врахувати, аби дитина змогла здійснити подорож?

У разі, якщо один із батьків бере з собою за кордон дитину до 16 років, на неї потрібно нотаріально оформити дозвіл від другого з батьків, інакше дитину можуть не випустити. Якщо з дитиною їде бабуся, дідусь чи інша особа, то дозвіл потрібен від обох батьків.

22. Ви – завзятий мисливець. Вирушаючи до Білорусі на полювання, берете із собою рушницю. Про що необхідно подбати, аби без перешкод здійснити подорож зі зброєю?

Якщо Ви за кордоном збираєтесь на полювання і везете із собою зброю, то на її перевезення (незалежно від того, чи це вогнепальна зброя, чи холодна) потрібно отримати дозвіл органів УМВС, а також мати при собі документи на неї.

23. Ви оформили всі належні документи для вивезення за кордон своєї собаки. Подорожувати Ви вирішили літаком. Що необхідно врахувати для здійснення такого перельоту?

Якщо Ви вирішили взяти свого улюбленця з собою, попередьте про це ще при бронюванні. В аеропорт необхідно приїхати завчасно, щоб оформити перевезення. Транспортування домашніх тварин здійснюється у спеціальних клітках-кошиках (контейнерах), придбаних самим пасажиром, причому тварина вагою до 8 кг з дозволу авіакомпанії може подорожувати у салоні, більше 8 кг – лише в багажному відділенні. Перевезення тварин оплачується як понаднормативний багаж, незалежно від наявності у пасажирів іншого багажу.

24. Ви приїхали на відпочинок до Туреччини та вирішили взяти машину напрокат, щоб краще і швидше ознайомитися з місцевістю. Що слід врахувати? Які небезпеки можуть трапитися при оренді транспортного засобу за кордоном?

Якщо під час поїздки Ви збираєтесь брати напрокат машину або мотоцикл, заздалегідь потрібно отримати права міжнародного зразка. Хоча в багатьох країнах Ви зможете взяти машину за українськими правами.

У країнах, що розвиваються, коли дають напрокат машину або мотоцикл, просять залишити паспорт. Для цієї мети краще брати із собою внутрішній паспорт, адже якщо щось трапиться, Вам однаково захочеться повернутися додому, а без закордонного паспорта це буде важко.

Перш ніж брати напрокат машину або мотоцикл, обов'язково перевірте її зовнішній вигляд і технічний стан. Докладно запишіть на бланку контракту всі несправності та змусьте співробітника агентства прокату поставити підпис.

Кожний другий турист, що бере машину на прокат у Туреччині, скаржиться, що його, по недосвідченості, змусили платити за нібито ним розбиті дзеркала, подряпані двері тощо. Якщо ж всі несправності були заздалегідь зазначені в контракті – цього не трапиться.

Головне – пам'ятайте: якщо виник конфлікт із власником прокату, сміливо телефонуйте в поліцію. За необхідності при спілкуванні з поліцією можна вимагати присутності консула.

25. Ви їдете за кордон за програмою au-pair. На що Ви маєте звернути увагу перед поїздкою?

Якщо Ви їдете за кордон за програмою au-pair:

- Переконайтеся, що Ваш паспорт дійсний на той термін, який передбачений контрактом.
- Термін перебування вказаний у візі au-pair.
- Ваш контракт із родиною повинен містити інформацію про медичне страхування, яке діє у Європі. У деяких країнах Ви повинні мати власну медичну страховку.
- Контракт укладається на термін від трьох місяців до одного року.
- Якщо Ви водите машину, потурбуйтеся про міжнародні права водія. Європейські машини, як правило, стандартні у використанні, тож Ви зможете їх водити.
- Сума Ваших кишенькових грошей буде становити приблизно 200 євро на місяць.
- Ви повинні мати певний досвід з догляду за дітьми: робота в таборах, на рятувальних станціях, досвід молодіжного лідера, вчителя, волонтера і тому подібне. Вам слід надати рекомендаційні листи, які засвідчують досвід із догляду за дітьми.

• Пам'ятайте, що Ви представляєте свою країну і Ваша поведінка повинна бути гідною. Непомірне вживання алкоголю, ненормативної лексики, яких-небудь наркотичних речовин є достатніми основами для негайного звільнення Вас від обов'язків au-pair.

Зверніть увагу!

- На етапі співбесіди зі співробітниками фірми, які пропонують послуги з влаштування au pair, повинна викликати підозру ситуація, коли немає абсолютно ніяких вимог до кандидатів.
- Неприпустимою є ситуація, коли кандидата інформують, що родину буде визначено тільки після його приїзду до країни призначення. Визначення родини завжди відбувається, коли кандидат ще знаходиться у країні свого постійного проживання. Причому якщо кандидата щось не влаштовує (наприклад, факт наявності домашніх тварин), він має право відмовитися від запропонованої родини.

26. Вам пропонують їхати на роботу за кордон. У чому Ви маєте пересвідчитися, щоб не потрапити у тенета торгівлі людьми?

Якщо Ви їдете працювати за кордон:

- Переконайтеся, що фірма, яка пропонує Вам роботу, має ліцензію на працевлаштування українських громадян за кордоном, видану Міністерством соціальної політики України.
- Поцікавтеся, чи є у фірми позитивний досвід працевлаштування українських громадян за кордоном.
- Вимагайте оформлення робочої візи – туристична та гостьова візи не дають права на роботу.
- Підписання контракту є обов'язковою умовою працевлаштування. Контракт підписується у 2 примірниках (для кожної зі сторін).
- Контракт повинен бути написаний зрозумілою для Вас мовою.
- У контракті має міститися найбільш повна інформація про умови роботи: термін дії контракту, тривалість робочого дня, вихідні дні, оплата праці, умови проживання, медичне страхування, повне ім'я та адреса роботодавця, умови розірвання контракту.
- Уникайте фраз типу «та інші види робіт», «всі роботи на вимогу роботодавця».
- Після приїзду до країни, де Ви будете працювати, зареєструйтеся у посольстві України – інформація про місце перебування допоможе дипломатичним представникам України захистити ваші інтереси у разі необхідності.

27. Вам запропонували навчання за кордоном. Ви вирішили погодитися на пропозицію. Які документи вам необхідно підготувати для одержання студентської візи?

Для того щоб отримати дозвіл на навчання за кордоном (студентську візу), Вам необхідно підготувати ряд документів. Як правило, до посольства обраної вами країни подаються:

- свідоцтво про закінчення середньої школи або диплом українського вузу (оригінал та переклад, завірений у нотаріуса і затверджений Міністерством юстиції та Міністерством закордонних справ України);
- поліс медичного страхування;
- коротка інформація про те, що обраний навчальний заклад за кордоном зацікавився Вами.

Досить часто знання мови країни, до якої Ви їдете, є основною умовою для отримання дозволу на навчання. Часто навчальні заклади вимагають посвідчення про складення іспитів з мови. Майже всі вищі навчальні заклади мають спеціальні мовні курси для іноземців.

Запам'ятайте, туристична віза не дає права на одержання статусу студента за кордоном!

Більш докладну інформацію про можливість навчатися за кордоном Ви можете отримати у посольстві обраної країни, а також у культурному центрі/товаристві посольства.

28. Ви за кордоном. Перед поїздкою Ви оформили договір страхування. Раптово захворіли. Ваш випадок – страховий. Що робити у страховому випадку?

У цьому випадку необхідно негайно зв'язатися з координаційним центром (асістансом) страхової компанії (телефон вказаний у страховці). Для отримання допомоги під час дзвінка повідомите про себе наступні дані:

- своє прізвище та ім'я;
- назва страхової компанії, номер страхового поліса і термін його дії;
- місцезнаходження у країні перебування (адреса клініки, готелю), контактний телефон, факс;
- детальний опис проблеми, яка виникла, і вид необхідної допомоги.

Цей дзвінок у координаційний центр безкоштовний. Одразу після дзвінка Ви отримаєте інформацію, як потрібно поводитися, куди і до якого лікаря звернутися. Обов'язково зберігайте всі чеки, які підтверджують витрати на медичні препарати.

Якщо з будь-яких причин Ви не змогли зв'язатися зі службою координаційного центру, повідомте про страхову подію страховій компанії.

Якщо у разі технічної неможливості або за станом здоров'я Ви не змогли зв'язатися з координаційним центром або страховою компанією до звернення по допомогу, зробіть це (або доручіть іншій людині) не пізніше ніж через дві доби після страхового випадку.

Медичні послуги, надання яких було організоване ассистансом, не потребують Ваших витрат. Рахунки від медичної установи передайте безпосередньо асистуючій компанії, і вони будуть сплачені нею.

Якщо під час перебування за кордоном Ви самостійно оплачували медичні послуги, витрати будуть компенсовані страховою компанією (у межах лімітів, передбачених договором страхування) після повернення до України.

Для компенсації витрат Вам необхідно звернутися до страхової компанії впродовж 30 днів із моменту повернення з-за кордону. На підтвердження своїх витрат надайте необхідні документи.

29. Ви вирішили поїхати на роботу за кордон. Які існують правила безпеки щодо працевлаштування за кордоном?

Правила безпеки щодо працевлаштування за кордоном:

1. Деякі компанії пропонують послуги з пошуку роботи за кордоном або допомогу в оформленні клопотань. Будьте обережні! Перш ніж скористатися послугами тієї чи іншої компанії, ретельно зберіть інформацію про неї. Хоча деякі компанії можуть суттєво допомогти в пошуку роботи та допомогти Вам адаптуватись до життя й роботи в іншій країні, на жаль, наразі в Україні діє багато шахрайських агентств.

2. Для роботи за кордоном вам необхідний офіційний дозвіл країни, яка Вас цікавить. Це повинно або чітко зазначатися у візі, або ж необхідно мати спеціальний дозвіл на роботу. В іншому разі Ваша робота буде незаконною, що позбавляє Вас захисту від можливих зловживань з боку роботодавців. Крім того, якщо правоохоронні органи викривають нелегального мігранта-працівника, відповідна особа може бути депортована та позбавлена права в'їзду до країни в майбутньому.

3. Якщо закордонний роботодавець запрошує Вас працювати, йому зазвичай необхідно подати клопотання щодо спеціального дозволу, щоб мати можливість запропонувати Вам законне працевлаштування й отримати всі додаткові документи, необхідні для оформлення відповідної візи ще до Вашого виїзду за кордон. Якщо ж роботодавець пропонує Вам приїздити без такого офіційного дозволу, то уважно перевірте, чи відповідають такі дії чинному законодавству країни працевлаштування ДО ВІЇЗДУ за кордон. Якщо ж ні, то Ваша робота буде незаконною і Ви не матимете захисту від зловживань з боку роботодавця. До того ж Ви ризикуєте бути депортованими.

Пам'ятайте, що нелегальне працевлаштування залишає Вас беззахисним від зловживань з боку роботодавців і примушує постійно побоюватись, що Вас заарештує поліція під час виконання своїх робочих обов'язків.

30. Ви загубилися в аеропорту – відбилися від своєї групи. Як слід діяти? До кого звернутися по допомогу?

Перш за все, слід повернутися на місце, де Ви розійшлися з групою. Якщо протягом певного часу за Вами не прийшли, варто підійти до інформаційного бюро і попросити про допомогу.

Підготовка матеріалів здійснена Українським фондом «Благополуччя дітей» в рамках проекту «Попередження торгівлі людьми шляхом розвитку соціальної роботи та мобілізації громад». Ідея розробки настільної гри «Галопом по Європах!» була втілена в життя у творчій співпраці зі спеціалістами Всеукраїнського громадського центру «Волонтер».

Проект «Попередження торгівлі людьми шляхом розвитку соціальної роботи та мобілізації громад» впроваджено Представництвом Міжнародної організації з міграції (МОМ) в Україні у партнерстві з Українським фондом «Благополуччя дітей» та Західноукраїнським ресурсним центром за фінансової підтримки Швейцарської Конфедерації.